

NIP 957-071-30-84

REGON 190286948

KRS 00000 26 397

Bank Zachodni WBK S.A. 48 1090 1098 0000 0001 0057 3355

Mieczysław Struk

Marszałek Województwa Pomorskiego,

Paweł Adamowicz

Prezydent Miasta Gdańska,

Bogdan Oleszek

Przewodniczący Rady Miasta Gdańska,

Wojciech Gluszczyk

Prezes Zakładu Utylizacyjnego sp. z o.o. w Gdańsku.

Szanowny Panie Marszałku, Panie Prezydencie,

Szanowna Rado Miasta Gdańska

Szanowny Prezesie Zakładu Utylizacyjnego sp. z o.o. w Gdańsku

Chcieliśmy zabrać głos w sprawie uporządkowania i modernizacji gospodarki odpadami komunalnymi w Gdańsku i gminach ościennych. Zakończono właśnie konsultacje społeczne nie dały możliwości ku temu, choć wszyscy mamy świadomość, że jest ogromnie dużo do zrobienia w tej dziedzinie. Jesteśmy mieszkańcami i organizacją, która od lat uczestniczy w działaniach na rzecz zrównoważonego rozwoju, a temat gospodarki odpadami jest nam szczególnie bliski. Społeczność lokalna to poważny partner i tak chcemy być traktowani.

Uważamy, że nasze społeczeństwo jest gotowe do wdrażania unijnych zasad gospodarki odpadami. Proces ten powinny inicjować władze samorządowe, poprzez tworzenie warunków do prawidłowej segregacji. Niezmiernie ważna jest też czytelna dla wszystkich strategia postępowania z odpadami.

W naszej ocenie takiej strategii brakuje, na wszystkich szczeblach, począwszy od systemu krajowego, przez wojewódzki na gminnym kończąc.

Z uznaniem odnosimy się do akcji selektywnej zbiórki odpadów „**Zamień odpady na kulturalne wypady**”. Oto trafne podsumowanie akcji, w której w ciągu kilku godzin wzięło udział 1700 mieszkańców: – „*bycie kulturalnym to nie tylko czytanie, chodzenie do teatru i słuchanie dobrej muzyki, ale także codzienne kulturalne odnoszenie się do środowiska, w którym się żyje, nieśmiecenie, czy umiejętność segregowania odpadów. Gdańszczanie zdali ten egzamin na szóstkę*” (18.09.10 BIP).

Akcję tę zorganizowały Miasto Gdańsk, Fundacja EkoRozwoju, Fundacja Projekt Kultura oraz Fundacja Sztuki Współczesnej. Niemniej jedna dobrze zorganizowana akcja i gotowość społeczeństwa nie zastąpi spójnego i efektywnego systemu gospodarowania odpadami, za stworzenie którego odpowiada Miasto.

Członkowie Polskiego Klubu Ekologicznego, największej i najstarszej organizacji ekologicznej w Polsce, aktywnie uczestniczyli w:

- konsultacjach sprzed 5 laty w związku z planowaniem budowy zakładu zagospodarowania odpadów w Szadółkach i zakończeniem eksploatacji „starej” części składowiska,
- w konsultacjach sprzed 2 laty – w związku z procedurami ocen oddziaływania na środowisko dotyczące nowego ZZO,
- w konsultacjach sprzed 2 laty – w związku z analizą wielokryterialną lokalizacji spalarni

odpadów na terenie woj. pomorskiego

— obecnych konsultacjach dotyczących lokalizacji spalarni odpadów.

Pragniemy zauważyć, że wcześniejsze analizy i konsultacje nie przewidywały lokalizacji spalarni w Szadółkach. Ze zdumieniem, podczas obecnie prowadzonych konsultacji, przyjęliśmy informację, że lokalizacja spalarni została przesądzona i jest planowana tam właśnie.

Po takim postawieniu sprawy coraz częściej zadajemy sobie pytanie jaki jest cel konsultacji społecznych, skoro i tak decyzje zapadają ponad naszymi głowami. Oczekujemy merytorycznej, wyczerpującej debaty, a nie ogólników, że mieszkańcy powinni segregować odpady, a planowana spalarnia jest niezbędna.

Uczestniczyliśmy w konsultacjach mając nadzieję na zdobycie wiedzy i rozwianie naszych wątpliwości dotyczących oddziaływania spalarni na środowisko, jej wielkości, technologii, rodzaju spalanych odpadów i wielu innych. Żadne z naszych pytań nie uzyskało wyczerpującej odpowiedzi, wręcz przeciwnie, nasze wątpliwości zostały ugruntowane. W związku z tym zapytujemy:

- 1. Jaka będzie docelowa przepustowość spalarni?**
- 2. Jaka technologia spalania odpadów będzie zastosowana?** *Obiekty, które wizytowaliśmy okazały się nie być takimi, jakie planuje się zbudować w Gdańsku.*
- 3. W jaki sposób zostanie wykorzystana energia elektryczna i ciepła z projektowanej spalarni, czy są gwarantowani odbiorcy tych mediów?**
- 4. Jakie są gwarancje, że spalane będą tylko te odpady, których nie da się wcześniej odzyskać i poddać recyklingowi?** *Czy spalarnia nie będzie konkurencyjna względem zbiórki selektywnej?*
- 5. Co determinuje taką lokalizację spalarni, która ma obsługiwać cały region?** *Wybór lokalizacji spalarni oraz jej technologii (np. wyselekcjonowane frakcje odpadów czy odpady zmieszane) wymaga szeregu analiz, studiów itp. Nie może być jedynie efektem porównania kilku dowolnie wskazanych lokalizacji ze względu na obniżenie kosztów transportu.*
- 6. Jaka będzie emisja gazów, pyłów, odorów i hałasu,** które może nieść planowana spalarnia dla okolicznych osiedli? *Równoległe Miasto wydaje zgody na budowę kolejnych budynków mieszkalnych wokół składowiska.*
- 7. Czy analizowano przypadki awarii w aspekcie kierunków wiatrów na Gdańsk przy wskazaniu lokalizacji w Szadółkach?**
- 8. Jakie są przyczyny odrzucenia lokalizacji na terenie Oczyszczalni Wschód,** gdzie właśnie wkopuje się kamień węgielny pod spalarnię osadów ściekowych? *Czy nie rozważano jednej regionalnej inwestycji synchronizującej te dwa obszary działania przy wspólnych rozwiązaniach zabezpieczających środowisko przed zanieczyszczeniami i racjonalnym wykorzystaniem uzyskiwanego ciepła? (Wykorzystanie osadów ściekowych - biologiczne, czy jako wsad do spalarni wymaga dużej ilości ciepła na proces suszenia).*
- 9. Jakie będzie źródło zasilania spalarni w wodę i gdzie będzie zrzut wód procesowych** (np. z układu chłodzenia, z układu oczyszczania spalin itd.). *Brak jest naturalnych źródeł zasilania w wodę, brak też odbiorników ścieków. Spalarnia potrzebuje ok. 50-100 m³/h wody.*
- 10. Czy udowodniono jednoznacznie, że nie istnieje zagrożenie zwiększenia obciążenia środowiska zanieczyszczeniami i erozją gleby dla wód powierzchniowych i podziemnych oraz zagrożenie dla Otomińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu?**

Podsumowując podkreślamy, że obecne konsultacje to pozorne działania generujące zbędne koszty. Są jedynie wypełnianiem wymaganych przepisami procedur, nie mają wartości konsultacyjnej.

Chcemy poznać długofalową politykę miasta w dziedzinie zagospodarowania przestrzennego i gospodarowania odpadami. Chcemy też odpowiedzi, na jaką ilość i jaki asortyment odpadów

budowana będzie spalarnia, jaka zostanie zastosowana technologia, gdzie będą składowane odpady ze spalarni oraz z jakiego obszaru będą zwożone śmieci.

Jesteśmy poważnym partnerem społecznym, gotowym do konstruktywnej debaty na temat gospodarki odpadami. Niemniej debata taka może być prowadzona tylko wtedy, gdy przedstawiciele miasta i inwestora dysponują wystarczającą ilością informacji nie tylko o planowanej inwestycji, ale także planowanym systemie gospodarowania odpadami, w którym ta inwestycja ma być umiejscowiona.

W pełni zgadzamy się z tym, że mieszkańcy powinni segregować odpady, z naszej wiedzy robiliby chętnie, gdyby były dobre warunki ku temu. Niestety obowiązek miasta wynikający z art. 16 a ustawy o odpadach, polegający na stworzeniu warunków do segregacji odpadów przez Miasto Gdańsk nie został zrealizowany. Mimo gotowości i powszechnej świadomości społecznej, którą budowano przez lata, nie ma narzędzi (wystarczającej ilości pojemników, worków do segregacji, punktów zbierania odpadów nietypowych i niebezpiecznych, oferty rynkowej małych, domowych, wygodnych pojemników do segregacji) oraz skutecznego systemu zachęt (np. zachęta ekonomiczna) do prowadzenia zbiórki selektywnej.

Pragniemy też zwrócić uwagę, że zgodnie z nową dyrektywą ramową dotyczącą odpadów (dyrektywa 2008/ 98) konieczne będzie do roku 2015 wdrożenie selektywnej zbiórki odpadów dla papieru, metalu, plastiku i szkła, natomiast do 2020 roku przygotowanie do ponownego wykorzystania i recykling materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, plastik i szkło z gospodarstw domowych do minimum 50 % wagowo.

W związku z tym, w naszej ocenie polityka Miasta powinna koncentrować się na rozwijaniu szeroko pojętej zbiórki selektywnej odpadów, polityki ograniczania odpadów ich recyklingu i odzysku, dopiero na końcu tego systemu należy rozważyć budowę spalarni odpadów.

Od władz samorządowych oczekujemy:

- **Przedstawienia całościowej strategii rozwoju miasta Gdańska na najbliższe lata, porządkującej decyzje lokalizacyjne?** *(Istniejące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania wraz z licznymi obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego nie zapełniają luki braku strategii rozwoju miasta. Brak kompleksowego planu zagospodarowania terenu całej aglomeracji, wytyczającego obszary pod mieszkalnictwo i rekreację, oraz tereny, gdzie można lokalizować obiekty uciążliwe).*
- **Przedstawienia mieszkańcom jasnej, logicznej i akceptowalnej społecznie strategii gospodarki odpadami.** *Problem regionalnego zakładu przeróbki odpadów nie może być pozostawiony władzom samorządowym jednego miasta. Należy przeanalizować sensowność budowy spalarni przy równoczesnym doinwestowaniu systemu zbierania selektywnego i odzysku odpadów. Technologia spalania odpadów nie może być konkurencyjna względem zbierania selektywnego i wykorzystania odpadów gdyż tak stanowi dyrektywa 2008/98.*
- **konsekwentnego działania i gwarancji, że zgodnie z tym, co od lat wpaja się społeczeństwu w ramach edukacji ekologicznej - wyselekcjonowane surowce wtórne będą kierowane do ponownego przerobu, a nie na składowisko czy do spalarni.**
- **racjonalnego korzystania z funduszy unijnych z zachowaniem hierarchii 5-ciu kroków postępowania z odpadami ustanowionej przez unijne i krajowe prawodawstwo w kolejności: (1)ograniczaj (redukuj), (2) wykorzystuj ponownie, (3) poddawaj recyklingowi, (4) odzyskuj, (5) utylizuj.** *Mając na uwadze fakt, że odzysk energii i składowanie znajdują się na końcu hierarchii działań należy w przypadku Gdańska dofinansować pierwsze 3 kroki strategii gospodarki odpadami. Takie działania zagwarantują najtańszą metodę uporania się z lawiną śmieci, właściwe wykorzystanie wtórnego rynku surowców, stworzenie sieci recyklingu, ograniczenie bezrobocia poprzez zbudowanie rynku pracy opartego na odpadach.*

- **przedstawienia efektywności wykorzystywania środków z POIiŚ 2.1-6** w kwocie 328,58 mln PLN. na uporządkowanie gospodarki odpadami w Gdańsku i gminach ościennych, na obszarze zamieszkałym przez około 500 tys. osób.
- **przedstawienia harmonogramu wdrożenia projektu z POIiŚ 2.1-8**, w kwocie 539,03 mln PLN na system gospodarki odpadami dla Metropolii Trójmiejskiej na lata 2012-2015. Biorąc pod uwagę, że celem projektu jest dopełnienie lokalnych systemów zagospodarowania odpadów komunalnych województwa pomorskiego i powiązania systemami gospodarki odpadami komunalnymi w Gdańsku, Gdyni, Tczewie, Starogardzie Gdańskim, czy podjęto negocjacje z tymi gminami?
- **przedstawienia bilansu energetycznego i materiałowego projektowanej spalarni.** Produkt finalny (prąd, ciepło, para technologiczna i odzyskane surowce: żużel, metale żelazne i nieżelazne) powinien uzupełniać system i go bilansować w skali miasta lub regionu.

Nie sposób pozytywnie oceniać kolejne, kosztowne projekty inwestycyjne, skoro przez lata nie uporano się z aspektami organizacyjnymi związanymi z selektywnym zbieraniem odpadów. **Oczekując całościowego rozwiązania problemu gospodarki odpadami i racjonalnego korzystania z funduszy unijnych, nie znając odpowiedzi na stawiane pytania, nie mając gwarancji, że zostanie spełniona zasada 5 kroków, negatywnie oceniamy projekt budowy spalarni w Szadółkach.**

Uważamy, że tak duże i ważne miasto w regionie i Polsce może nie tylko poprawnie zorganizować gospodarowanie odpadami, ale także stanowić pozytywny przykład dla innych gmin. Jako organizacja ekologiczna deklarujemy wsparcie w realizacji projektów wdrażających zasadę 5 kroków z dyrektywy 2008/98, pamiętając o konieczności wdrożenia pierwszych trzech kroków by przystąpić do kroku czwartego (odzysk energetyczny odpadów) i kroku piątego (unieszkodliwianie). Potrzebna jest dobrze zorganizowana i efektywna zbiórka selektywna odpadów, recykling odpadów selektywnie zebranych, a dopiero na końcu energetyczne wykorzystanie odpadów, których nie da się w żaden inny sposób wykorzystać. Taką koncepcję i takie projekty PKE będzie wspierać.

Za Zarząd Okręgu

Ewa Siedlecka

K/o

Ministerstwo Środowiska

ZG PKE